

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಅಯೋಧ್ಯಾಕಾಂಡೇ

॥ ಷಟ್ತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕನ್

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

॥ ಷಟ್ತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀರಾಮೇಣ ಸಹ ಸೈನ್ಯಂ ಕೋಷಂ ಚ ಪ್ರೇಷಯಿತುಂ ರಾಜ್ಞೋ
ದಶರಥಸ್ಯಾದೇಶಃ ಕೈಕೇಯೀಕರ್ತೃಕಸ್ತಸ್ಯ ವಿರೋಧಃ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥೇನ
ಕೈಕೇಯ್ಯಾಃ ಪ್ರಬೋಧನಂ ರಾಜ್ಞಾ ಸ್ವಯಮಪಿ ಶ್ರೀರಾಮೇಣ ಸಹ ವನಂ
ಗಂತುಮಿಚ್ಛಾಯಾಃ ಪ್ರಕಟನಂ

ತತಃ ಸುಮಂತ್ರಮೈಕ್ಷ್ವಕಃ ಪೀಡಿತೋಽತ್ರ ಪ್ರತಿಜ್ಞಯಾ |
ಸಬಾಷ್ಟಮತಿನಿಶ್ಚಸ್ಯ ಜಗಾದೇದಂ ಪುನರ್ವಚಃ || 2.36.1 ||

ಸೂತ ರತ್ನಸುಸಂಪೂರ್ಣಾ ಚತುರ್ವಿಧಬಲಾ ಚಮೂಃ |
ರಾಘವಸ್ಯಾನುಯಾತ್ರಾರ್ಥಂ ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ಪ್ರತಿವಿಧೀಯತಾಂ || 2.36.2 ||

ರೂಪಾಜೀವಾಶ್ಚ ವಾದಿನ್ಯೋ ವಣಿಜಶ್ಚ ಮಹಾಧನಾಃ |
ಶೋಭಯಂತು ಕುಮಾರಸ್ಯ ವಾಹಿನೀಃ ಸುಪ್ರಸಾರಿತಾಃ || 2.36.3 ||

ಯೇ ಚೈನಮುಪಜೀವಂತಿ ರಮತೇ ಯೈಶ್ಚ ವೀರ್ಯತಃ |
ತೇಷಾಂ ಬಹುವಿಧಂ ದತ್ತ್ವಾ ತಾನಪ್ಯತ್ರ ನಿಯೋಜಯ || 2.36.4 ||

ಆಯುಧಾನಿ ಚ ಮುಖ್ಯಾನಿ ನಾಗರಾಃ ಶಕಟಾನಿ ಚ |
ಅನುಗಚ್ಛಂತು ಕಾಕುತ್ಸ್ಥಂ ವ್ಯಾಧಾಶ್ಚಾರಣ್ಯಕೋವಿದಾಃ || 2.36.5 ||

ನಿಘ್ನನ್ ಮೃಗಾನ್ ಕುಂಜರಾಂಶ್ಚ ಪಿಬಂಶ್ಚಾರಣ್ಯಕಂ ಮಧು |
ನದೀಶ್ಚ ವಿವಿಧಾಃ ಪಶ್ಯನ್ ನ ರಾಜ್ಯಂ ಸಂಸ್ಮರಿಷ್ಯತಿ || 2.36.6 ||

ಧಾನ್ಯಕೋಶಶ್ಚ ಯಃ ಕಶ್ಚಿದ್ ಧನಕೋಶಶ್ಚ ಮಾಮಕಃ |
ತೌ ರಾಮಮನುಗಚ್ಛೇತಾಂ ವಸಂತಂ ನಿರ್ಜನೇ ವನೇ || 2.36.7 ||

ಯಜನ್ ಪುಣ್ಯೇಷು ದೇಶೇಷು ವಿಸೃಜಂಶ್ಚಾಪ್ತದಕ್ಷಿಣಾಃ |
ಮುಷಿಭಿಶ್ಚಾಪಿ ಸಂಗಮ್ಯ ಪ್ರವತ್ಸ್ಯತಿ ಸುಖಂ ವನೇ || 2.36.8 ||

ಭರತಶ್ಚ ಮಹಾಬಾಹುರಯೋಧ್ಯಾಂ ಪಾಲಯಿಷ್ಯತಿ |
ಸರ್ವಕಾಮೈಃ ಪುನಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಃ ಸಂಸಾಧ್ಯತಾಮಿತಿ || 2.36.9 ||

ಏವಂ ಬ್ರುವತಿ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥೇ ಕೈಕೇಯ್ಯಾ ಭಯಮಾಗತಂ |
ಮುಖಂ ಚಾಪ್ಯಗಮಚ್ಛೋಷಂ ಸ್ವರಶ್ಚಾಪಿ ವ್ಯರುದ್ಧತ || 2.36.10 ||

ಸಾ ವಿಷಣ್ಣಾ ಚ ಸಂತ್ರಸ್ತಾ ಮುಖೇನ ಪರಿಶುಷ್ಯತಾ |
ರಾಜಾನಮೇವಾಭಿಮುಖೀ ಕೈಕೇಯೀ ವಾಕ್ಯಮಬ್ರವೀತ್ || 2.36.11 ||

ರಾಜ್ಯಂ ಗತಧನಂ ಸಾಧೋ ಪೀತಮಂಡಾಂ ಸುರಾಮಿವ |
ನಿರಾಸ್ವಾದ್ಯತಮಂ ಶೂನ್ಯಂ ಭರತೋ ನಾಭಿಪತ್ಸ್ಯತೇ || 2.36.12 ||

ಕೈಕೇಯ್ಯಾಂ ಮುಕ್ತಲಜ್ವಾಯಾಂ ವದಂತ್ಯಾಮತಿದಾರುಣಂ |
ರಾಜಾ ದಶರಥೋ ವಾಕ್ಯಮುವಾಚಾಯತಲೋಚನಾಂ || 2.36.13 ||

ವಹಂತಂ ಕಿಂ ತುದಸಿ ಮಾಂ ನಿಯುಜ್ಯ ಧುರಿ ಮಾಹಿತೇ |
ಅನಾರ್ಯೇ ಕೃತ್ಯಮಾರಬ್ಧಂ ಕಿಂ ನ ಪೂರ್ವಮುಪಾರುಧಃ || 2.36.14 ||

ತಸ್ಯೈತತ್ ಕ್ರೋಧಸಂಯುಕ್ತಮುಕ್ತಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ವರಾಂಗನಾ |
ಕೈಕೇಯೀ ದ್ವಿಗುಣಂ ಕ್ರುದ್ಧಾ ರಾಜಾನಮಿದಮಬ್ರವೀತ್ || 2.36.15 ||

ತವೈವ ವಂಶೇ ಸಗರೋ ಜ್ಯೇಷ್ಠಪುತ್ರಮುಪಾರುಧತ್ |
ಅಸಮಂಜ ಇತಿ ಖ್ಯಾತಂ ತಥಾಯಂ ಗಂತುಮರ್ಹತಿ || 2.36.16 ||

ಏವಮುಕ್ತೋ ಧಿಗಿತ್ಯೇವ ರಾಜಾ ದಶರಥೋಽಬ್ರವೀತ್ |
ಪ್ರೀಡಿತಶ್ಚ ಜನಃ ಸರ್ವಃ ಸಾ ಚ ತನ್ನಾವಬುಧ್ಯತ || 2.36.17 ||

ತತ್ರ ವೃದ್ಧೋ ಮಹಾಮಾತ್ರಃ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥೋ ನಾಮ ನಾಮತಃ |
ಶುಚಿರ್ಬಹುಮತೋ ರಾಜ್ಞಃ ಕೈಕೇಯೀಮಿದಮಬ್ರವೀತ್ || 2.36.18 ||

ಅಸಮಂಜೋ ಗೃಹೀತ್ವಾ ತು ಕ್ರೀಡತಃ ಪಥಿ ದಾರಕಾನ್ |
ಸರಯ್ವಾಂ ಪ್ರಕ್ಷಿಪನ್ನಪ್ಸು ರಮತೇ ತೇನ ದುರ್ಮತಿಃ || 2.36.19 ||

ತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ನಾಗರಾಃ ಸರ್ವೇ ಕ್ರುದ್ಧಾ ರಾಜಾನಮಬ್ರುವನ್ |
ಅಸಮಂಜಂ ವೃಣೀಷ್ಟೈಕಮಸ್ಮಾನ್ ವಾ ರಾಷ್ಟ್ರವರ್ಧನ || 2.36.20 ||

ತಾನುವಾಚ ತತೋ ರಾಜಾ ಕಿನ್ನಿಮಿತ್ತಮಿದಂ ಭಯಂ |
ತಾಶ್ಚಾಪಿ ರಾಜ್ಞಾ ಸಂಪೃಷ್ಟ್ವಾ ವಾಕ್ಯಂ ಪ್ರಕೃತಯೋಽಬ್ರುವನ್ || 2.36.21 ||

ಕ್ರೀಡತಸ್ತೇಷ ನಃ ಪುತ್ರಾನ್ ಬಾಲಾನುದ್ಭಾಂತಚೇತಸಃ |
ಸರಯ್ವಾಂ ಪ್ರಕ್ಷಿಪನ್ಮೌರ್ಖ್ಯಾದತುಲಾಂ ಪ್ರೀತಿಮಶ್ನುತೇ || 2.36.22 ||

ಸ ತಾಸಾಂ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಪ್ರಕೃತೀನಾಂ ನರಾಧಿಪಃ |
ತಂ ತತ್ತ್ಯಾಜಾಹಿತಂ ಪುತ್ರಂ ತಾಸಾಂ ಪ್ರಿಯಚಿಕೀರ್ಷಯಾ || 2.36.23 ||

ತಂ ಯಾನಂ ಶೀಘ್ರಮಾರೋಪ್ಯ ಸಭಾರ್ಯಂ ಸಪರಿಚ್ಛದಂ |
ಯಾವಜ್ಜೀವಂ ವಿವಾಸ್ಯೋಽಯಮಿತಿ ತಾನನ್ವಶಾತ್ ಪಿತಾ || 2.36.24 ||

ಸ ಫಾಲಪಿಟಕಂ ಗೃಹ್ಯ ಗಿರಿದುರ್ಗಾಣ್ಯಲೋಕಯತ್ |
ದಿಶಃ ಸರ್ವಾಸ್ತ್ವನುಚರನ್ ಸ ಯಥಾ ಪಾಪಕರ್ಮಕೃತ್ || 2.36.25 ||

ಇತ್ಯೇನಮತ್ಯಜದ್ ರಾಜಾ ಸಗರೋ ವೈ ಸುಧಾರ್ಮಿಕಃ |
ರಾಮಃ ಕಿಮಕರೋತ್ ಪಾಪಂ ಯೇನೈವಮುಪರುದ್ಯತೇ || 2.36.26 ||

ನಹಿ ಕಂಚನ ಪಶ್ಯಾಮೋ ರಾಘವಸ್ಯಾಗುಣಂ ವಯಂ |
ದುರ್ಲಭೋ ಹ್ಯಸ್ಯ ನಿರಯಃ ಶಶಾಂಕಸ್ಯೇವ ಕಲ್ಮಷಂ || 2.36.27 ||

ಅಥವಾ ದೇವಿ ತ್ವಂ ಕಂಚಿದ್ ದೋಷಂ ಪಶ್ಯಸಿ ರಾಘವೇ |
ತಮದ್ಯ ಬ್ರೂಹಿ ತತ್ತ್ವೇನ ತದಾ ರಾಮೋ ವಿವಾಸ್ಯತೇ || 2.36.28 ||

ಅದುಷ್ಟಸ್ಯ ಹಿ ಸಂತ್ಯಾಗಃ ಸತ್ವಥೇ ನಿರತಸ್ಯ ಚ |
ನಿರ್ದಹೇದಪಿ ಶಕ್ರಸ್ಯ ದ್ಯುತಿಂ ಧರ್ಮವಿರೋಧವಾನ್ || 2.36.29 ||

ತದಲಂ ದೇವಿ ರಾಮಸ್ಯ ಶ್ರಿಯಾ ವಿಹತಯಾ ತ್ವಯಾ |
ಲೋಕತೋಽಪಿ ಹಿ ತೇ ರಕ್ಷ್ಯಃ ಪರಿವಾದಃ ಶುಭಾನನೇ || 2.36.30 ||

ಶ್ರುತ್ವಾ ತು ಸಿದ್ಧಾರ್ಥವಚೋ ರಾಜಾ ಶ್ರಾಂತತರಸ್ವರಃ |
ಶೋಕೋಪಹತಯಾ ವಾಚಾ ಕೈಕೇಯೀಮಿದಮಬ್ರವೀತ್ || 2.36.31 ||

ಏತದ್ವಚೋ ನೇಚ್ಛಸಿ ಪಾಪರೂಪೇ
ಹಿತಂ ನ ಜಾನಾಸಿ ಮಮಾತ್ಮನೋ ವಾ |
ಆಸ್ಥಾಯ ಮಾರ್ಗಂ ಕೃಪಣಂ ಕುಚೇಷ್ಟಾ
ಚೇಷ್ಟಾ ಹಿ ತೇ ಸಾಧುಪಥಾದಪೇತಾ || 2.36.32 ||

ಅನುವ್ರಜಿಷ್ಯಾಮ್ಯಹಮದ್ಯ ರಾಮಂ
ರಾಜ್ಯಂ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಸುಖಂ ಧನಂ ಚ |
ಸರ್ವೇ ಚ ರಾಜ್ಞಾ ಭರತೇನ ಚ ತ್ವಂ
ಯಥಾಸುಖಂ ಭುಂಕ್ಷ್ವ ಚಿರಾಯ ರಾಜ್ಯಂ || 2.36.33 ||

|| ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ
ಅಯೋಧ್ಯಾಕಾಂಡೇ ಷಟ್ಪಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ||